

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/68/2014.

Iktatószám: Vj/68-24/2014.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. Darnói Tibor ügyvezető által képviselt **Dr. Fachet Egészségügyi és Szolgáltató Kft.** (1132 Budapest, Váci út 30.) eljárás alá vont vállalkozással szemben fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyalást követően meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Dr. Fachet Egészségügyi és Szolgáltató Kft. a 2013. január 1. és 2014. augusztus 31. közötti időszakban jogsértést valósított meg azáltal, hogy a saját honlapján, egyéb honlapokon megjelenő online hirdetésekben, nyomtatott sajtótermékekben és szórólapokon az Immunforte Basic és az Immunforte C+R étrend-kiegészítő termékeket – az élelmiszerekre vonatkozó ágazati előírások ellenére – betegség megelőzésére, gyógyítására vonatkozó állításokkal népszerűsítette.

Az eljáró versenytanács kötelezi a Dr. Fachet Egészségügyi és Szolgáltató Kft.-t 1.600.000. Ft. (Egymillió-hatszázézer forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára kötelesek megfizetni.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségnek határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

INDOKOLÁS

I.

A vizsgálat tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2014. augusztus 1-jén Vj/68/2014. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított annak vizsgálatára, hogy a Dr. Fachet Egészségügyi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban Dr. Fachet Kft. vagy eljárás alá vont vállalkozás) a 2013. január 1. és 2014. augusztus 31. közötti időszakban megsértette-e az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban:

- Éltv.) 10. §-a (3) bekezdésében előírt tilalmat, figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amikor az Immunforte Basic étrend-kiegészítő termékeknek valószínűsíthetően betegség megelőzésére, gyógyítására vonatkozó állításokat tett közzé.
2. A GVH 2014. október 14-én Vj/68-14/2014. számú végzésével a versenyfelügyeleti eljárást kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy a Dr. Fachet Kft. a 2013. január 1. és 2014. augusztus 31. közötti időszakban megsértette-e az Éltv. 10. §-a (3) bekezdésében előírt tilalmat, figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amikor az Immunforte Basic étrend-kiegészítő hatásának erősítésére szolgáló Immunforte C+R étrend-kiegészítő népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikációjában a terméknek valószínűsíthetően betegség megelőzésére, gyógyítására vonatkozó állításokat tett közzé.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

3. Az eljárás alá vont vállalkozás 2008. július 22-én került bejegyzésre, a társaság cégkivonatában főtevékenységi körként gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme került feltüntetésre.¹
4. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a gazdasági társaság megalapításának célja az volt, hogy a társaság névadója és részbeni tulajdonosa, Prof. Dr. Fachet József immunológus, rákkutató, a Magyar Tudományos Akadémia doktora kutatási eredményeinek gyakorlati megvalósítása biztosítva legyen, így került megalkotásra az Immunforte termékcsalád. A névadó munkásságának eredményeként egy parenterális kiszerezésű gombapoliszacharidát tartalmazó gyógyszerkészítmény is kifejlesztésre került.²
5. A Dr. Fachet Kft. tagja a Magyar Étrend-kiegészítő Gyártók és Forgalmazók Egyesületének,³ 2013. évi nettó árbevétele 16.638.638 Ft volt, 2014. évi nettó árbevétele 18.656.349 Ft.⁴⁵

III.

Az érintett termék

6. A versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett termék az Immunforte termékcsalád, illetve az azt alkotó két étrend-kiegészítő készítmény, a gyógygomba kivonatot tartalmazó Immunforte Basic, és az Immunforte Basic hatásának erősítésére szolgáló Immunforte C+R.
7. Az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) által nyilvántartásba vett⁶ termékek (Immunforte Basic: 2011. március 31., Immunforte C+R 2011. június 22.) címkéi többek között az alábbi információkat tartalmazzák:
- Az Immunforte Basic teljes megnevezése Immunforte Basic Bokrosgomba, mandulagomba, pecsétviaszgomba, shii-take gomba kivonatot és rezveratrolt tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula, összetevői a
 - bokrosgomba kivonat

¹ Vj/68-3/2014. számú irat

² Vj/68-2/2014. számú irat II. rész

³ <http://www.mekisz.hu/index.php?page=about&lang=hu>

⁴ Vj/68-18/2014. sz. beadvány mellékleteként csatolt főkönyvi kivonat

⁵ Vj/68-5/2014. számú irat, és Vj/68-2/2014. számú irat III. rész 5. pont, továbbá a tárgyaláson elhangzott megerősítő nyilatkozat

⁶ Vj/68-2/2014. számú irat 14. számú mellékletei. Immunforte Basic, illetve Immunforte C+R notifikációs száma: 8643/2011., illetve 8723/2011.

- mandulagomba kivonat
 - peccétviaszgomba kivonat
 - shii-take gomba kivonat
 - rezveratrol
 - magnézium-sztearát
 - kolloid szilícium-dioxid
 - zselatin.
- Az Immunforte C+R (teljes megnevezése a Dr. Fachet Immunforte C+R C-vitamin +Rezveratrol Acerola kivonatból származó C-vitamin és rezveratrol tartalmú étrend-kiegészítő) kapszula, összetevői az
- acerola kivonat
 - zselatin
 - rezveratrol
 - mikrokristályos cellulóz
 - magnézium-sztearát
 - kolloid szilícium-dioxid
8. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a termékeket (Immunforte Basic és Immunforte C+R) együttesen hirdeti, árbevétele kizárólag e termékek értékesítéséből képződött.⁷
9. A Dr. Fachet Kft. kereskedelmi gyakorlatával összefüggésben a szervezet védelmi rendszerének támogatását és a komplex alkalmazási lehetőséget ígérő étrend-kiegészítők piaca tekinthető érintett piacnak, a jelen eljárás során vizsgált termékeknek az alábbi versenytársai nevezhetők meg:

Immuntrofina	Dr. Steinberger gyümölcslé
Aveamar, Avevit, Oncomar	Echinacea cseppek
Béres csepp extra, Béres csepp plusz, Béres immun herbál	Supradyn F
Lymhomyosot	C-vitamin kombinációk
Culevit	Dr. Tihanyi termékei
Multi-Tabs Immuno, Naturland Multivitamin, Eurovit Multivitamin,	Max Immun Kft. termékei

10. A termék származási helye a címke alapján Magyarország, gyártója az OÉTI igazolása szerint az Arnica Kft (1211 Budapest, Déli-bekötő út 1-9.).
11. Az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező termékeket call centerén, saját webáruházán és viszonteladókon keresztül értékesíti⁸. A termékekhez – a <http://www.immunforte.hu/index.php/hu/webaruhaz> honlapról történő rendelést követően - postai kézbesítés igénybe vételével vagy személyes átvétellel lehet hozzájutni. Személyes átvételre az eljárás alá vont központjában, és országszerte a QUAESTOR irodákban van lehetőség.⁹

⁷ Vj/68-2/2014. számú irat III. rész 5. pont

⁸ Vj/68-2/2014.

⁹ Vj/68-2/2014. sz. irat 10. sz melléklet

12. A termékek az alábbi négyfajta kiszerelésben, illetve az alábbi fogyasztói árakon vásárolhatók meg¹⁰:

Immunforte Basic	10.990 Ft
Immunforte C+R	4.890 Ft
Csomagajánlat I. (2 db Immunforte Basic és 1 db Immunforte C+R)	25.530 Ft
Csomagajánlat II. (6 db Immunforte Basic és 3 db Immunforte C+R)	72.549 Ft

13. A termékeket a <http://www.internetpatika.hu/> (üzemeltetője: Internetpatika Kft., 1116 Budapest, Barázda utca 40.) és a <http://www.oncoshop.hu/> (üzemeltetője: Aron Store Kft., 1052 Budapest, Deák tér 4.) weboldalakon is meg lehet vásárolni.¹¹ Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a weboldalak üzemeltetői eseti megrendeléseket adnak le a termékekre.¹²

IV.

A vizsgált magatartás

14. Jelen eljárás tárgyát az eljárás alá vont vállalkozásnak 2013. január 1-jétől 2014. augusztus 31-éig alkalmazott kereskedelmi kommunikációja során a gyógygomba kivonatokat tartalmazó étrend-kiegészítő és az annak hatását felerősítő étrend-kiegészítő értékesítésével összefüggésben közzétett egyes betegségmegelőzésre és gyógyhatásra vonatkozó állításai képezik.
15. Az alkalmazott kereskedelmi kommunikációk közül jelen eljárásban az alábbi kommunikációs eszközökön¹³ megjelent egyes tartalmak kerültek értékelésre:
- elektronikus médiumok: www.immunforte.hu, www.fachet.hu, www.fachet.eu, www.internetpatika.hu, www.oncoshop.hu honlapokon megjelent tartalmak, online hirdetések;
 - nyomtatott sajtótermékek: időszakos lapok;
 - szórólapok.
16. A kereskedelmi kommunikációkat teljes terjedelmükben a Vj/68-19/2014. számú előzetes álláspont 1. számú melléklete tartalmazta. A kereskedelmi kommunikációk jelen versenyfelügyeleti eljárásban kifogásolt, gyógyhatásra vonatkozó állítások releváns részeit az 1. számú táblázat az alábbiakban tartalmazza, vastaggal kiemelve az eljáró versenytanács által jogsértőnek tekintett állításokat. Az 1. sz. táblázat a jogsértőnek tekintett állítások közvetlen szövegkörnyezetét is bemutatja. Dőlt betűvel jelzi az eljáró versenytanács azokat az állításokat, amelyek ugyan önmagukban nem ütköznek jogszabályba, de alkalmasak arra, hogy a jogsértő állításoknak a fogyasztó nagyobb hitelt adjon.

¹⁰ Vj/68-2/2014. sz. irat 10. sz melléklet

¹¹ Vj/68-9/2014. számú feljegyzés melléklete

¹² Vj/68-2/2014. számú irat III. rész 12. és 13. pont

¹³ Az eljárás alá vont által igénybe vett további kommunikációs eszközök - padlómatrica, beltéri plakát, molinó és nyomógombos golyós toll, Szent János Kórház - beteg lelettartó mappa - nem tartalmazzák a GVH által kifogásolt állításokat.

1. számú táblázat

Kommunikációs eszköz megnevezése	Megjelenés ideje	Kommunikáció releváns állításai / központi üzenete, mely az étrend-kiegészítőik gyógyhatására utalnak
<p>elektronikus médium www.immunforte.hu http://fachtet.eu/index.php/hu/</p>	<p>2013.01.01.- 2014.08.31.</p>	<p>http://www.immunforte.hu/index.php/hu/rolunk „...klinikailag igazolt, kiemelkedő immunrendszeri hatásuk miatt van hatóanyag, amelyet Japánban már regisztrált gyógyszerként alkalmaznak a tumor terápiában!” http://www.immunforte.hu/index.php/hu/immunrendszer/82-gomba-poliszacharidak-immunerosito-hatasa „... egyes távol keleti gombák fogyasztása (Japán, Korea, Kína) csökkenti a daganatos és fertőző betegségek előfordulását és növeli az élettartamot.” http://www.immunforte.hu/index.php/hu/gyogygombak/gyogygombak</p> <p><u>Grifola frondosa (Maitake)</u> „Állatkísérletekben in vivo körülmények közt igazolódott tumor ellenes hatása,” „A tumor markerek expressziójának csökkentése mellett gátolta az áttétek növekedését!” „Lehetséges hatása: immunerősítő; tumorsejtek direkt megsemmisítése; fehérvérsejtszám növelése (nagyobb kemoterápia-tolerancia), metasztázisképzés gátlása.”</p> <p><u>Agaricus blazei murill</u> „Több kutatás is bebizonyította daganat- és vírusölő hatását...” „Tumor elleni hatása állatkísérletben és laborkörülmények között vált világossá...” „Daganatos betegeken végzett klinikai kísérletek azt mutatták, a gomba abban segít, hogy a páciensek jobban tűrjék a kemoterápiát: a vizsgált betegek életminősége szignifikánsan javult!” „Lehetséges hatása: (...) rákos sejtek sejthalálát okozza...”</p> <p><u>Ganoderma lucidum (Reishi)</u> „Lehetséges hatása: (...) csillapítja a gyulladást, az allergiát. A daganatsejtekre gátló hatású (...) Lazítja a simaizmot, gutaütésben (stroke) már régi idők óta alkalmazzák.”</p> <p><u>Lentinus edodes (Shiitake)</u> „Jelentős kálium- és foszfor-, valamint alacsony nátrium tartalma a keringési betegségek ellen teszi hasznossá.” „Lehetséges hatása: (...) gátolja a trombózis kialakulását (...) Rákellenes hatásában legfontosabb hatóanyaga a lentinán nevű poliszacharid (glükán), mely egyike a leghatásosabb tumor-gátló vegyületeknek. A humán rákterápiában gyomor-, végbél-, tüdő-, valamint májdaganatok, fibroszarkómák és leukémia gyógyításában alkalmazták sikerrel.” „Barátom Prof. Goro Chiara teljesen tisztán előállította ezen gombák egyik legfontosabb hatóanyagát a B-D-(1-3)-(1-b) glukánt, amely Japánban hivatalos rák-ellenes gyógyszer jelenleg is.” „(...) az immunrendszer sejtjeinek erős aktiválása útján, azokon keresztül hatva éri el a daganat növekedésének és áttétel képződésének gátlását.” „Olyan hatóanyagokat válogattunk össze, amelyek tartalmazzák a B-D(1-3)-(1-6) glukánt és más hatóanyagokat is, pl. a rezveratrolt, amely fokozza a tumor-sejtek apoptózisát (genetikailag programozott sejthalál) és csökkenti a gyulladást.”</p> <p>IMMUNFORTE Basic „Összetétel: Grifola frondosa (bokroszomba) poliszacharidái Agaricus blazei Murill (mandulagomba) poliszacharidái Ganoderma lucidum (pecsétviaszgomba) poliszacharidái Lentinus edodes (shii-take gomba) poliszacharidái Rezveratrol” „Az öt komponens egymást erősítve (szinergizmusban) fejti ki jótékony hatását...” „Az egyes összetevők hatásait lásd a „Gyógygombák, összetevők” ill. a „Tudomány” menüpontok alatt.” „Lehetséges hatásai: (...) A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. Javíthatja az életminőséget.” „Fogyasztható: • immunrendszert érintő betegségek esetén • egyéb immunrendszert blokkoló állapotokban (pl. traumát követően; műtétek kapcsán; dohányzás mellett; szív-érrendszeri és központi idegrendszeri zavarokban; stb.)”</p> <p>IMMUNFORTE C+R „Az egyes összetevők hatásait lásd a „Gyógygombák, összetevők” ill. a „Tudomány” menüpontok alatt.” „Lehetséges hatásai: (...) A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. Javíthatja az életminőséget.” „Fogyasztható: (...) • immunrendszert érintő betegségek esetén • egyéb immunrendszert blokkoló állapotokban (pl. traumát követően; műtétek kapcsán; dohányzás mellett; szív-érrendszeri és központi idegrendszeri zavarokban; stb.)”</p>

<p>elektronikus médium www.fachet.hu</p>		<p>„Daganatellenes immunterápia” fül alatt „A poliszacharida úgy működik, mint egy karmester, aki irányítja a teljes zenekart. Beindítja, stimulálja és aktiválja az immunrendszert a daganatos sejtek ellen, meggátolva így a legtöbb daganat növekedését. Egyik fő hatása a fagociták (falósejtek), természetes ölüsejtek (NK) és a CD4 illetve CD8 pozitív T-sejtek aktiválása, amelyek biológiai öngyógyító módszerrel segítenek a beteg állapotán pl. azzal is, hogy a kemoterápia vagy besugárzás által megölt daganatsejteket segítenek eltakarítani.” „Eredményeiről számos nemzetközi folyóiratban és kongresszuson számoltak be és a vizsgált poliszacharidát Japánban hivatalosan ajánlott gyógyszerként is bevezették és jelenleg is alkalmazzák. Ezért itthon Fachet Dr. kezdeményezésére a Humán Oltóanyag és Kutató Intézet munkatársaival kidolgoztak egy hasonló SK3/AI-et és SK3/AII kódjelű készítményt (ez szabadalmazva is lett), amely kísérleti I. és II. fázis vizsgálataiban igen hasznosnak bizonyult, azonban a Klinikai Farmakológiai III-as és IV-es fázisok finanszírozására már nem volt fedezete a cégnek.” „Mivel az eddigi új kutatási eredményei főleg anyagi nehézségek miatt nem kerültek alkalmazásra, ezért Fachet Dr. egy munkatársával kidolgozott egy négyféle, speciális (a Japán hatóanyagoknak megfelelő) gombákból származó poliszacharidákból álló keveréket, amelyet kapszulázva - az OÉTI engedélyével - a betegek számára szabadon hozzáférhető módon forgalomba hoztak.” „A sok száz daganatos beteg, akik alkalmazták ezt az új immunterápiás módszert a hagyományos kezeléseket mellett, az esetek nagyobb részében jelentős javulásról számoltak be a professzornak, valamint nagy nyilvánosság előtt is (több televíziós műsorban). A betegek nemcsak a daganat növekedésének a gátlását, hanem a kemoterápiás, valamint a besugárzás mellékhatásainak a csökkenését is tapasztalták.” „Várható, hogy ez az új kezdeményezés további perspektívákat fog megnyitni a daganatos betegek új immunterápiás kezelésében.”</p>
<p>elektronikus médium www.internetpatika.hu</p>		<p>Immunforte Basic „Az öt komponens egymást erősítve (szinergizmusban) fejt ki jótékony hatását...” „Lehetséges hatásai: (...) A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. Javíthatja az életminőséget.” Immunforte C+R „Lehetséges hatásai:” „- A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. Javíthatja az életminőséget.” „Az acerolának - antioxidáns, gyulladáscsökkentő, szíverősítő tulajdonsága mellett - számos egyéb jótékony hatása is ismert.” „Fogyasztása az Immunforte Basic gombahatóanyagainak felszívódását biztosítja.”</p>
<p>elektronikus médium www.oncoshop.hu</p>		<p>Immunforte Basic „Az Immunforte Basic, gombák tisztított poliszacharida kivonatait tartalmazó étrend-kiegészítő készítmény - az öt komponens egymást erősítve (szinergizmusban) fejt ki jótékony hatását, miközben káros mellékhatásuk nincs. Az Immunforte kifejlesztője, prof. dr. Fachet József rákkutató, immunológus, az MTA Doktora, akinek több évtizedes kutatásai középpontjában - a daganatos betegségek vonatkozásában - a különböző gombák immunrendszerre kifejtett hatásának vizsgálata volt, ő bizonyította a világon elsőként a gomba-poliszacharidák immunmodulációs hatását. A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. A készítmény javíthatja az életminőséget.” „Fogyasztható: (...) immunrendszert érintő betegségek esetén, (...) egyéb immunrendszert blokkoló állapotokban (pl. traumát követően; műtétek kapcsán; dohányzás mellett; szív-érrendszeri és központi idegrendszeri zavarokban; stb.)” Immunforte C + R kapszula „Az acerola C-vitamin által biztosítható a gyógyító gombák nagy molekulájú poliszacharidáinak a megfelelő fragmentálása (feldarabolása), s azok hatékony felszívódása. Ezért együttes fogyasztásuk az Immunforte Basic-kel minden esetben javasolt!” „Lehetséges hatásai: A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. Javíthatja az életminőséget.” „Az acerolának - antioxidáns, gyulladáscsökkentő, szíverősítő tulajdonsága mellett - számos egyéb jótékony hatása is ismert.”</p>
<p>Vásárlás helyi reklámanyagok Szórálap I. Szórálap II.</p>	<p>2013.09. 2013. 05.07</p>	<p>„Eredményeiről számos nemzetközi folyóiratban és kongresszuson számoltak be és a vizsgált poliszacharidát Japánban hivatalosan ajánlott gyógyszerként is bevezették és jelenleg is alkalmazzák.” „Az IMMUNFORTE BASIC gombaösszetevőinek megfelelő felszívódásához C-vitamin szükséges, ezért az IMMUNFORTE BASIC és az IMMUNFORTE C+R együttes szedése ajánlott!”</p>
<p>nyomtatott sajtótermék Heart and Style magazin</p>	<p>2013.02.21. 2013.10.21. 2014.02.21</p>	<p>„A szakirodalom "edzést követő immungyengeség"-nek nevezi azt a tünet együttest, amelyben megjelenhetnek többek közt felső légúti hurutos elváltozások, húgyúti fertőzések valamint emésztőrendszeri panaszok.” „Azonban az immunműködés tartós elégtelensége más téren is megmutatkozhat. A</p>

<p>nyomatott sajtótermék Fitt Magic magazin</p>	<p>2013.05.7. 2014.03.07. 2014.05.07.</p>	<p>szervezetünkben szüntelenül zajló sejt képződés során a szervezetben születő hibás sejtek kiszűrése és eltávolítása sem lesz tökéletes, ami hosszú távon akár daganatos szövethurjánzásához vezethet. (...) Ideális immunerősítő az volna, amely mellékhatások nélkül széles spektrumban, intenzíven fokozza az immunvédekezést és biológiai forrásból származik.” „A gyógyító gombák jótékony hatásai évszázadok óta ismertek. Prof. Dr. Facht József rákkutató, immunológus, az MTA Doktora elsőként bizonyította és írta le a gyógyító gombák immunrendszerre kifejtett hatását.” „(...) a különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak. Annál is inkább, mert nem pusztítanak, hanem a szervezet saját védelmi erejét fokozzák.”</p>
<p>nyomatott sajtótermék Kezelő-Lapok</p>	<p>Csolnoky Kezelő-Lap 2013.07. Újvárosi Kezelő-Lap 2013.07. Szegedi Kezelő-Lap 2013.08.</p>	<p>„A tartósan fennálló stressz, a nem kielégítő, egészségtelen táplálkozás, a helytelen életmód folyamatosan háttérbe szorítja, gyengíti az immunrendszert. Ezáltal a szervezet fogékonyabb lesz a fertőzésekre, s a szervezetben születő hibás sejtek kiszűrése és eltávolítása sem lesz tökéletes. Az életmód rendezése mellett feltétlenül tanácsos az immunrendszer támogatása.” „ (...) a közvélekedés immunerősítés alatt a vitaminok, multivitamin készítmények fokozott bevitelét érti. (...) Bizonyos esetekben azonban óvatosan kell bánni a vitamín pótlással (pl. daganatos betegségek, hiszen a vitaminok a daganatos sejteket is "táplálják"). Ideális immunerősítő az volna, amely minél szélesebb spektrumban aktiválja az immunrendszer sejtjeit és folyamatait, ezáltal minél intenzívebben fokozza az immunvédekezést, és biológiai forrásból származik, azaz természetes eredetű hatóanyag. A gyógyító gombák jótékony hatásai évszázadok óta ismertek. Prof. dr. Facht József rákkutató, immunológus, az MTA doktora elsőként bizonyította a gyógyító gombák immunrendszerre kifejtett hatását.” „Mindezek alapján a különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak. Annál is inkább, mert nem pusztítanak, hanem a szervezet saját védelmi erejét fokozzák.”</p>
<p>nyomatott sajtótermék Rák Volt magazin</p>	<p>2013.02.</p>	<p>„Szervezetünkben ugyanis folyamatos sejt bontás és sejtépítés zajlik, melynek során kóros sejtek és sejtalkotók is képződhetnek. Az immunrendszer elégtelen működése esetén a hibás sejtek életben maradnak, s zabolátlan burjánzásuk felemésztheti a szervezetet.” „Két kulcsfontosságú megállapítást igazoltak a kutatások, melyeket figyelembe kell vennünk az immunrendszer erősítése kapcsán a fent leírt életviteli elemek mellett: 1. nem létezik egyetlen speciális hatóanyag, amely az immunrendszer minden sejt típusát, hatóanyagát és reakcióját egyedül képes mozgósítani és aktiválni, amelyek pl. a daganatsejtek ellen hatásosak 2. nincs egyetlen immunreakció, amely egyedül minden típusú daganatot képes elpusztítani és az áttét képződést megállítani. Ezekből következik, hogy az immunrendszer széleskörű aktiválásához nem elég egyetlen hatóanyagot alkalmazni, hanem ahhoz célzottan választott összetevők kombinációja szükséges.” „ (...) a közvélekedés immunerősítés alatt a vitaminok fokozott bevitelét érti. (...) Óvatosan kell azonban bánni a vitamín pótlással daganatos betegségek esetén, hiszen a vitaminok a daganatos sejteket is "táplálják".” Ideális immunerősítő az volna, amely minél szélesebb spektrumban aktiválja az immunrendszer sejtjeit és folyamatait, ezáltal minél intenzívebben fokozza az immunvédekezést és biológiai forrásból származik, azaz természetes eredetű hatóanyag. Mivel egyetlen hatóanyag sem ötvözi önmagában ezeket a tulajdonságokat, hatóanyagokat, összetevők kombinációja lehet a megoldás. „Mindezek alapján a különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak. Annál is inkább, mert nem pusztítanak, hanem a szervezet saját védelmi erejét fokozzák.”</p>
	<p>2014.02.</p>	<p>„Ezáltal nem csak a fertőzésekre lesz fogékonyabb a szervezet, hanem a folyamatos sejt képződés során a szervezetben születő hibás sejtek, sejtalkotók észlelése, kiszűrése és eltávolítása sem lesz tökéletes. Így ezek a kóros sejtek életben maradhatnak, szaporodásnak indulhatnak, ami daganatos szövet növekedését vonhatja maga után.” „Azonban ennek eléréséig is alapvető volna az immunrendszer támogatása, melynek egyik természetes módja a gyógyító gombák alkalmazása lehet.” „ (...) a gyógygombák poliszaharidáit már széles körben alkalmazzák. Azonban a daganatos betegségek érintettségénél fogva világszerte talán az immunrendszer specifikus, széles körű aktiválása a legkiemelkedőbb felhasználási területe a gyógyító gombáknak.”</p>
<p>nyomatott sajtótermék Megyünk az egészség felé magazin</p>	<p>2013. 01.-02.</p>	<p>„Szervezetünkben ugyanis folyamatos sejt bontás és sejtépítés zajlik, melynek során kóros sejtek és sejtalkotók is képződhetnek. Az immunrendszer elégtelen működése esetén a hibás sejtek életben maradnak, s zabolátlan burjánzásuk felemésztheti a szervezetet.” „A gyógyító gombák jótékony hatásai évszázadok óta ismertek. Prof. Dr. Facht József rákkutató, immunológus, az MTA Doktora a világon elsőként bizonyította a gyógyító gombák immunrendszerre kifejtett hatását, ami többek közt a daganatos betegségek esetén is létfontosságú lehet.”</p>

2014. nyár	<p>„A gyógyító gomba megnevezés évszázadok tapasztalatai alapján született.” „Azon térségekben, ahol egyes gombák a napi táplálék részét képezik, ismeretes, hogy nem vagy csak alig fordulnak elő bizonyos (pl. daganatos) betegségek.” „Nemzetközi kutatócsoport igyekezett megfejteni a gombák titkát, kiemelten keresve a daganatos betegségek terén észlelt jótékony megfigyelések magyarázatát. A vizsgálódások elsősorban a gombák direkt daganatellenes hatására összpontosulnak, azonban az átütő siker egy magyar tudós nevéhez fűződött. Prof. Dr. Facht József volt az első kutató, aki bizonyította és leírta az egyes gombák immunrendszere kifejtett jótékony hatását, s ezáltal indirekt befolyását többek közt a daganatos megbetegedésekre.”</p>
------------	---

17. A kifogásolt állításokat tartalmazó kommunikációs eszközök megjelenési adatait és reklámköltségét a jelen határozat 1. számú melléklete tartalmazza.

Az eljárás alá vont vállalkozás által benyújtott bizonyítékok

18. A Dr. Facht Kft. állításainak alátámasztására előadta, hogy az OÉTI 8643/2011. és 8723/2011. notifikációs számokon rögzítette a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termékek étrend-kiegészítő készítményként történő bejelentését.¹⁴

V.

Az eljárás alá vont vállalkozás előadása¹⁵

19. A Dr. Facht Kft. nyilatkozatában előadta, hogy a társaság névadója és részbeni tulajdonosa Prof. Dr. Facht József immunológus, rákkutató, a Magyar Tudományos Akadémia doktora. A Debreceni Orvostudományi Egyetem Kórélettan Tanszékének igazgatójaként több évtizedes kutatásainak középpontjában a különböző távol-keleti gombák immunrendszere kifejtett hatásának vizsgálata állt. Nemzetközi kutatócsoport tagjaként bizonyította a világon elsőként a gombapoliszaharidák immunmoduláns hatását. A professzor felfedezése új kutatási területet nyitott, munkásságának köszönhetően egy parenteralis kiszerezésű gombapoliszacharidát tartalmazó gyógyszerkészítmény is kifejlesztésre került.

Az eljárás alá vont gazdasági társaság megalapításának az volt a célja, hogy a professzor kutatási eredményeinek gyakorlati megvalósítása biztosítva legyen, így került megalkotásra az Immunforte termékcsalád.

A Dr. Facht Kft. nyilatkozatában kifejtette, hogy a termékfejlesztés és forgalmazás mellett kiemelt hangsúlyt fektetnek a lakosság ismereteinek bővítésére, mivel a gombák bemutatása mellett az immunrendszer, az egészséges életmód, a lelki háttér megismerése is elengedhetetlen az egyensúly megteremtéséhez.¹⁶

Az eljárás alá vont vállalkozás álláspontja a gyógyhatásra utaló állításokkal kapcsolatban

20. Az eljárás alá vont előadta, hogy semmilyen fórumon nem kötötte termékeit betegségekhez, nem állított közvetlen gyógyhatást, hanem kizárólag a szervezet védekező rendszere vonatkozásában mutatott rá összefüggésekre, amelyek együttesen befolyásolják az egészségügyi állapotot, kommunikációiban az alapító kutatásai, általános érvényű felismerései és egyéb tudományosan igazolt tényezők kaptak helyet.¹⁷

¹⁴ Vj/68-2/2014. számú irat 14. számú melléklete

¹⁵ Az eljárás alá vont nyilatkozatát részben a Vj/68-2/2014. számú irat, részben a Vj/68-23/2014. számú irat (tárgyalási jegyzőkönyv) tartalmazza.

¹⁶ Vj/68-2/2014. számú irat II. rész

¹⁷ Vj/68-2/2014. számú irat IV. rész

21. Az eljárás alá vont a tárgyaláson felhívta a figyelmet az alábbiakra
- a termékekre vonatkozó közléseiben feltételes módban szerepelnek a kifogásolt állítások,
 - a versenyfelügyeleti eljárás megindításától kezdődően szünetelteti a kommunikációs tevékenységét, nem alkalmaz pl. bannert,
 - 2014 szeptemberétől¹⁸ kizárólag ott jelentek meg tájékoztatások, ahol a megjelenési felületet már a versenyfelügyeleti eljárás megindítása előtt lekötötte, de az itt megjelenő kommunikációkat is megváltoztatta, azokban kizárólag termékbemutatóra kerül sor, azokban sem gyógyhatás állítás, sem betegséggel kapcsolatos információ nem szerepel (bizonyítékként csatolta a HEART and STYLE magazin 2015. évi 1. számában megjelent reklámot és állította, hogy a Rák Volt kiadványban is ugyanilyen reklám jelent meg).
22. Az eljárás alá vont a tárgyaláson jelezte kötelezettségvállalás tételének szándékát, és Vj/68-22/2014. számú beadványában az Immunforte termékcsalád (Immunforte Basic és Immunforte C+R termékek) forgalmazása és a termékcsalád népszerűsítése során alkalmazott kereskedelmi kommunikáció során alábbi kötelezettségeket vállalta:
- nem tesz betegséggel kapcsolatos állítást (ideértve a betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére, tüneteinek megszüntetésére, vagy enyhítésére vonatkozó állítást),
 - nem tesz egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állítást (ideértve a meg nem engedett egészségjavító...),¹⁹
 - nem alkalmaz továbbá olyan megjelölést, amely alkalmas arra, hogy összefüggéseiben a fogyasztókban gondolati képzettársítás útján betegséggel, vagy egészséggel kapcsolatos fenti hatásokat képezzen,
 - nem jelentet meg olyan PR cikket, amely összefüggéseiben a fenti állításokat, hatásokat tartalmazza,
 - nem jelentet olyan termékmegjelenítést tartalmazó kereskedelmi közleményt, amely összefüggéseiben a fenti állításokat, hatásokat tartalmaz.
23. Az eljárás alá vont a kötelezettségvállaláshoz csatolt egy tervezetet, mely a 21. pontban bemutatott reklámra hasonlít, de nem utal az immunvédelemre.

VI.

Jogsabályi háttér

24. Az Éltv. mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszernek minősül az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.

¹⁸ Az eljáró versenytanács emlékeztet arra, hogy a versenyfelügyeleti eljárást megindító végzés kelte 2014. augusztus 1.

¹⁹ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a zárójelben szereplő pontosítás nem folytatódott.

25. Az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti e tulajdonságok meglétének benyomását.
26. Az Éltv. 10. §-ának (4) bekezdése értelmében a (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.
27. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) által meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
28. Az Éltv. 77. §-a (2) bekezdésének i) pontja rögzíti, hogy az Éltv. – a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – egyebek között az Európai Parlament és a Tanács az élelmiszerek címkézésére, kizserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2000/13/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.
29. Az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelve 2. cikkének (1) bekezdésének b) pontja és ugyanezen cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében az élelmiszer reklámjai - a speciális élelmezési célokra szánt természetes ásványvizekre és élelmiszerekre vonatkozó közösségi rendelkezésekre figyelemmel - nem ruházhatnak fel élelmiszereket emberi betegségek megelőzésének, kezelésének vagy gyógyításának tulajdonságával, és ilyen tulajdonságokra nem is hivatkozhatnak.
30. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: ESzCsM rendelet) 2. § a) pontja értelmében étrend-kiegészítő a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan; adagolt vagy adagolható formában kerül forgalomba (például kapszula, pasztilla, tableta, port tartalmazó tasak, adagolható por, ampulla, csepegtető üveg vagy más hasonló por-, illetve folyadékforma, amely alkalmas kis mennyiség adagolására).
31. Az ESzCsM rendelet 3. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy Magyarország területén csak a rendelet előírásainak megfelelő étrend-kiegészítő hozható forgalomba.
32. A 37/2004 (IV. 26.) ESzCsM rendelet 6. §-ának (2) bekezdése értelmében az étrend-kiegészítő jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.
33. Magyarországon az étrend-kiegészítőket - azok hatékony hatásági ellenőrzésének elősegítése céljából az ESzCsM rendelet 10. §-ának (1) bekezdése szerint - legkésőbb a termék első forgalomba hozatalakor a gyártónak vagy az importőrnek kötelessége bejelenteni az OÉTI-hez a rendelet 4. számú melléklete szerinti adatok közzétételével és a címke egyidejű megküldésével.
34. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
35. Az Fttv. 1. § (4) bekezdés c) pontja szerint külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az e törvényben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival vagy

- biztonságosságával összefüggő követelmények érvényesítése céljából. A jelen esetben az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése speciális szabályként az élelmiszerek vonatkozásában rögzíti, hogy az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. Az Éltv. 10. §-ának (4) bekezdés értelmében ez a tilalom az élelmiszerekre vonatkozó reklámokra is alkalmazandó.
36. Az Fttv. 2. § a) pontja tartalmazza a fogyasztó meghatározását, mely szerint az olyan természetes személy, aki az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében jár el. A c) pont szerint a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog. A d) pont értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja. Végezetül a hivatkozott szakasz h) pontja alapján ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
37. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), továbbá, amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).
38. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A (2) bekezdés szerint, ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése értelmében nem tekinthető a magatartás torzítására alkalmasnak a reklámban túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentések bevett, a reklám természetéből adódó mértéket meg nem haladó alkalmazása.
39. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése rögzíti, hogy az Fttv. mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése és mellékletének 17. pontja értelmében tisztességtelen annak valótlan állítása, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.

40. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
41. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
42. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a GVH eljárása tekintetében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
43. A Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve a g) pont alapján megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki GVH hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. Az (1b) bekezdés értelmében a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.

A Tpv. 78. §-ának (2) bekezdése értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevétel a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje az adott évben egy évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Ha a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. Beszámolóval nem rendelkező, újonnan alapított vállalkozás esetében az eljárás megindításának évére vonatkozó üzleti tervet, ennek hiányában a vállalkozás által a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács felhívására közölt, a számvitelről szóló törvénynek a közbenső mérleg készítésére vonatkozó szabályai szerint az eljárás megindításának napjával mint fordulónappal kiszámított nettó árbevétel kell figyelembe venni. A nettó árbevétel számítására egyebekben megfelelően alkalmazni kell a 24. § (3) bekezdését és a 27. § (7) bekezdését.

A Tpv. 78. §-ának (3) bekezdése szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

44. A Tpv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni meghatározott kivételekkel. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket.

rendeleteit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.

VII.

Jogi értékelés

Hatáskör és illetékesség

45. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
46. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – irányadó az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
47. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha
 - a) a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg,
 - b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg,
 - c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy
 - d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.
48. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése, és a 11. § (1) bekezdés alapján a jelen ügyben fennáll a GVH hatásköre, tekintettel a versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált étrend-kiegészítők népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikáció kiterjedtségére, mivel az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlata többek között az országos terjesztésű Heart and Style Magazinban, a FIT Magic Magazinban, a Rák Volt Magazinban, valamint több internetes oldalon (www.immunforte.hu, www.fachet.hu, www.oncoshop.hu) valósult meg.
49. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése szerint a 10. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
50. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése értelmében az Éltv. 10. §-ának (2)-(4) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni. Ez az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, így a GVH hatásköre a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az Éltv. vonatkozásában is fennáll.
51. A GVH illetékessége a Tpv. 46. §-a alapján az ország egész területére kiterjed.

Az eljárás tárgya

52. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen, s ne alkalmazzon jogszabály által tilalmazott állításokat tartalmazó kereskedelmi kommunikációkat.
53. Jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgya annak vizsgálata, hogy a Dr. Facht Kft. az általa forgalmazott Immunforte Basic és Immunforte C+R étrend-kiegészítő termékeket az ágazati és általános reklámozási szabályoknak, kereteknek megfelelően népszerűsített-e.
54. A versenyfelügyeleti eljárás szempontjából kulcskérdés, hogy a célzott fogyasztók hogyan értelmezhetők, észlelhetők az eljárás alá vont vállalkozás által közvetített üzenetet, miközben a versenyfelügyeleti eljárással érintett termék esetében az élelmiszerekre vonatkozó ágazati szabályok egyértelműen tiltják a betegségek kezelésére, megelőzésére és gyógyítására utaló, azt sugalló állításokat.
55. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat kizárólag az eljárást megindító végzésben meghatározott körben került értékelésre.

A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott, illetve elért fogyasztók és a számukra közvetített üzenet

56. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat által célzott fogyasztók elsősorban azon fogyasztók,
 - a) akik olyan betegségekben szenvednek (elsősorban a daganatos betegségek különböző fajtáiban szenvedők, kemoterápiában, sugárkezelésben részesülők), akik életükért küzdenek és immunrendszerük speciális támogatást igényel; továbbá
 - b) akiknek az immunrendszere - az eljárás alá vont kereskedelmi kommunikációjának tartalma szerint - valamilyen oknál fogva sokkal jobban ki van téve veszélyeztetésnek (pl. sportolók, „edzés követő immungyengeség”, stressz hatása alatt állók, kevés alvás, mozgásszegény napirend, friss, szabad levegő hiánya, dohányzás) és ezzel kapcsolatosan különböző panaszaik merültek fel (emésztőrendszeri panasz, légúti hurutos elváltozások, húgyúti fertőzés), melyekre egyes reklámjaiban az eljárás alá vont is hivatkozik.
57. Ezek a fogyasztók kifejezetten sérülékeny fogyasztói kört alkotnak, akik fokozottabban érzékenyek minden olyan új információra, termékre és terápiás lehetőségre, amely állapotuk javulását, tüneteik enyhülését, és gyógyulásukat ígéri. A fogyasztói döntésük meghozatala során a legfontosabb szempont számukra az ígért, és ezért várt gyógyító, megelőző, regeneráló hatás megvalósulása, ezért akár anyagi erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak. E célcsoport tagjaitól helyzetüknél, kiszolgáltatottságuknál fogva alacsonyabb ésszerűségi szint várható el, mint egy átlagfogyasztótól, így ezen a területen különös jelentősége van a tényszerű, a túlzásokat nélkülöző, korrekt, az ágazati szabályoknak is megfelelő, valós és ténylegesen, szakmailag bizonyított állításokat tartalmazó tájékoztatásnak.
58. A daganatos betegségben szenvedők esetében a termékeknek a betegség, illetve a kezelés (kemoterápia) következtében fellépő kellemetlen tünetek javítására, enyhítésére való alkalmasságára vonatkozó állítás különösen alkalmas arra, hogy a fogyasztói figyelmet felkeltse. Ezen fogyasztók tehát minden olyan kereskedelmi kommunikációra fogékonyak lehetnek, melyek életminőségük, állapotuk javítását, a tünetek orvoslását, illetve megszűnését ígéri. A fogyasztók egy jelentős része a rákbetegség kezelését ígérő készítmények kereskedelmi kommunikációja vonatkozásában hiszékenyebb, kiszolgáltatottabb. Ezt a megközelítést, a speciális védetség szükségességét támasztja alá az is, hogy a jogalkotó a gyógyhatás állításokat külön kiemelten minden termékre vonatkozóan tiltja az Fttv. feketelistájában, ha azok nem igazoltak, valamint igazolásukra való tekintet nélkül tiltja az Éltv.-ben élelmiszerek esetén.

59. Kétségtelen, hogy bizonyos állítások (ilyenek pl. a gyógyhatás állítások) olyan mértékben képesek befolyásolni (és egyben torzítani) a fogyasztói üzenetet, hogy a reklámban alkalmazott többi (akár igazolt) állításra is hatással vannak vagy elnyomják azokat. Általánosságban akár egy-egy markáns szó vagy szlogen is alkalmas lehet arra, hogy érdemben befolyásolja akár egy hosszabb reklámanyag üzenetét különös tekintettel akkor amikor az eljárás alá vont arra hivatkozik hogy terméke összetevőjét más országban már gyógyszerként bevezették.
60. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett különféle gyógygombák kivonatait tartalmazó, azok ígért hatását fokozó étrend-kiegészítő termékek bizalmi jellegű termékek, tekintettel arra, hogy azok hasznosságáról a fogyasztók elfogyasztást követően sem bírnak pontos tudással, használatuk során sem tapasztalhatják meg közvetlenül és egyértelműen, hogy a megvásárolt termékek alkalmasak-e a kereskedelmi kommunikációban megfogalmazottak alapján fogyasztók által támasztott elvárásoknak, alkalmasak-e arra, hogy a várt hatást kiváltsák.²⁰
61. Az emberi szervezetre irányuló hatásokra utaló állítások eltérnek abból a szempontból, hogy azok a szervezet milyen állapotára vonatkoznak. Az egészségre gyakorolt hatás-állítások azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására. Az egészség helyreállítását, az állapot javulását célzó tevékenység gyógyítás, az ilyen tartalommal ajánlott terméknek gyógyító hatását terméknek kell lennie. Az egészségre gyakorolt jótékony hatása annak a terméknek van, amely kedvező hatást képes gyakorolni az életműködés zavartalanságára, az egészségre. Gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Gyógyhatásnak minősül tehát a drasztikus, illetve nem egészségvédő és megelőző, hanem a normál egészségi állapothoz való visszatérést biztosító, egészség-helyreállító hatás.
62. A Vj/12/2013. számú ügyben hozott határozatban kifejtettek szerint az egészség helyreállítását célzó tevékenység gyógyítás, amelynek érdekében a fogyasztani ajánlott terméknek gyógyító hatásúnak kell lennie, továbbá gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, kezeli, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz.
63. Az eljáró versenytanács figyelembe vette az élelmiszerek gyógyhatására tett állításokkal kapcsolatos korábbi döntéseiben megfogalmazott kijelentéseit. A Vj/36/2013. számú ügyben hozott határozat szerint az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor és egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következésményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással, ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek gyógyhatást, betegségmegelőző hatást lehetne tulajdonítani. Az ügyben eljáró versenytanács kimondta, hogy a termék lényegét adó összetevőre vonatkozó tájékoztatás egyben magára a termékre vonatkozó tájékoztatásnak minősül, tekintettel arra, hogy a terméket a fogyasztó pontosan annak a hatásnak a reményében kívánja megvásárolni, amely hatásról a gyógygomba kivonat kapcsán hallott.
64. A betegséggel vagy annak kezelésével összefüggő tünetek nem az emberi szervezet normál állapotához, szokásos működéséhez kapcsolódnak. A daganatos beteg emberek esetében az egyes tünetek (hányinger, szédülés, étvágytalanság stb.) is önálló kórképek lehetnek és kezelést igényelnek az alapbetegségtől függetlenül. Súlyos betegségben szenvedők esetében tehát bármely, a szervezetre gyakorolt pozitív hatás akár az alapbetegséggel, akár az azzal összefüggő kezelésekkal vagy más hiányállapottal, tünettől kapcsolatos, alapvetően a szervezetre gyakorolt gyógyhatásnak minősülhet: az állapotukra vonatkozó bármely összetett hatásra utaló üzenet gyógyhatást sugall.

²⁰ Vj/36-45/2013. számú határozat 53. pont

Az üzleti döntés

65. A kereskedelmi gyakorlat akkor megtevesztő, ha alkalmas a fogyasztó üzleti döntésének befolyásolására.
66. Az üzleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Üzleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a szükségletét és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítésére.
67. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére²¹, melynek megállapítása szerint az üzleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.”
68. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét.
69. A valamely betegségekben szenvedő fogyasztók üzleti döntéseinek befolyásolására nyilvánvalóan alkalmasak az olyan állítások, amelyek az adott termék betegséget gyógyító, az emberei szervezetre gyakorolt kedvező hatásairól adnak tájékoztatást.
70. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy valamely kereskedelmi kommunikáció fogyasztóknak szóló üzenete során figyelembe veendő az is, hogy az adott kereskedelmi kommunikációban foglaltak alapján a fogyasztó gondolati képzetársítás (asszociáció) útján milyen további tartalmat kapcsolhat a kereskedelmi kommunikáció egyes állításaihoz.

A vizsgált állítások igazolása

71. A vizsgálattal érintett termék étrend-kiegészítő, így alapvetően az ágazati szabályok határozzák meg a reklámozás kereteit.
72. Az Fttv. 14. §-a rögzíti, hogy ha a vállalkozás a hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát nem igazolja, akkor ezt úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak.
73. A kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát tehát a vállalkozás köteles igazolni. Az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, az adott termék gyógyhatására vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel e szabályok alapvetően meghatározzák, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
74. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.

²¹ Az Európai Bíróság ítélete a C-281/12. számú ügyben

Betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokra utaló állítások

75. Az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely - következményeit is tekintve - ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságot lehetne tulajdonítani, s így az erre irányuló bizonyítási kísérlet, a vállalkozás által beterjesztett bizonyítékok a GVH eljárása szempontjából nem bírnak relevanciával.
76. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival összefüggő követelmények érvényesítése céljából. A jelen esetben az Éltv. 10. §-ának (3) és (4) bekezdése speciális szabályként rögzíti, hogy élelmiszerre vonatkozó reklám - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
77. Tekintettel arra, hogy az élelmiszerekre vonatkozó - az Fttv. rendelkezéseire képest speciális előírásokat tartalmazó - Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése az élelmiszerek vonatkozásában az Fttv. mellékletének 17. pontjához képest szigorúbb előírásokat fogalmaz meg, - hiszen az Éltv. a valóságtartalmára tekintet nélkül tiltja gyógyhatás állítások megfogalmazását az élelmiszerek tekintetében, míg az Fttv. csak abban az esetben tiltja gyógyhatás állítások közzétételét, amennyiben azok valótlanok - így a lex specialis derogat legi generali elve alapján az Fttv. melléklete 17. pontjának megsértését e magatartás vonatkozásában nem szükséges vizsgálni. Ennek okán az eljáró versenytanács az Fttv. vonatkozásában a gyógyhatásra utaló állítások értékelését mellőzi.
78. Az élelmiszereknek tulajdonított gyógyhatással kapcsolatos bírói gyakorlatból megállapíthatóan
- meg kell különböztetni egyrészt a betegségek megelőzésére, kezelésére, vagy gyógyítására alkalmas gyógyszereket, gyógyhatású készítményeket, másrészt az olyan élelmiszereket, amelyek nem a betegség megszüntetését, az egészség helyreállítását célozzák, hanem más módon gyakorolnak pozitív hatást az életműködésre [vö. a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.152/2010/5. számú ítéletével (Vj/209/2007.)],
 - gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Az egészség helyreállítását célzó tevékenység a gyógyítás, amelynek érdekében fogyasztani ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.086/2006/6. (Vj/122/2003.), illetve lásd Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
 - amennyiben egy élelmiszernek gyógyító hatása van, kedvezően befolyásolhatja a fogyasztók közérzetét, javíthat az egészségi állapoton, illetve alkalmas a már kialakult betegségek kezelésére, akkor ez a termék nemcsak úgy általában élelmiszer, hanem gyógyszer [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.603/2010/5. (Vj/97/2007.)],
 - ha egy kereskedelmi kommunikáció egy adott élelmiszernek az egészségi állapotban történő drasztikus változást, így különösen egészség helyreállító hatást ígér, akkor olyan tulajdonságokat társít az adott élelmiszerhez, amely hatás csak gyógyszertől várható [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
 - a versenyfelügyeleti eljárásban a GVH-nak a tényállás tisztázása körében nem az a feladata, hogy a különböző engedélyező hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve, vagy

azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le, az áru azon lényeges tulajdonsága vonatkozásában, hogy az gyógyhatás kiváltására alkalmas-e. A GVH-nak azt kell megítélnie, hogy a reklámállítások kelthették-e azt a képzetet a fogyasztóban, hogy a perbeli készítményeknek gyógyhatása van [lásd a Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf. 27.185/2004/4. számú ítéletét (Vj/128/2003.), illetőleg a Fővárosi Törvényszék 7.K. 30.155/2006/19. számú ítéletét (Vj/68/2004.)].

Az Immunforte Basic és az Immunforte C+R megnevezésű étrend-kiegészítő termékeknek gyógyhatást tulajdonító állítások megítélésének keretei

79. Az Immunforte Basic és az Immunforte C+R megnevezésű termékeknek gyógyhatást tulajdonító állítások megítélése során az eljáró versenytanács a jogszabályban meghatározott korlátokat vette figyelembe.
80. Amint azt az eljáró versenytanács már előzőleg hangsúlyozta, az ágazati szabályozás alapján – Éltv. 10. §-ának (3) és (4) bekezdése értelmében – az élelmiszerre (étrendkiegészítőre) vonatkozó reklám (ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik) nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
81. Az 1924/2006/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állításokat akkor lehet alkalmazni, ha engedélyezték felvételüket az ilyen megengedett állításokat és az állítások alkalmazásának szükséges feltételeit tartalmazó közösségi listába, a rendeletben megállapított eljárásnak megfelelően.
82. Az általános közfogyasztásra szánt élelmiszerekről jogszerűen tehető állítások csak e jogszabályi tilalmat szem előtt tartva határozhatók meg. Ha egy termék kapcsán annak forgalmazói túl kívánnak lépni e korláton, akkor más minőségben, adott esetben gyógyszerként kell forgalomba hozniuk a terméket.
83. Az Immunforte Basic és az Immunforte C+R esetében nem került sor gyógyszerre minősítésükre, illetőleg az eljárás alá vont vállalkozás nem jelölt meg olyan közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktust, amely engedélyezné az 1924/2006/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti betegség kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás alkalmazását - amely alapján jogszerűen lehetne a vizsgálat alá vont termékeknek gyógyhatást tulajdonítani.

Az Immunforte Basic és az Immunforte C+R megnevezésű étrend-kiegészítő termékeknek gyógyhatást tulajdonító állítások értékelése

84. Az eljáró versenytanács tehát kifogásolhatónak ítélte azokat a kereskedelmi kommunikációkat, amelyek jogszabály által tilalmazott állítást tartalmaznak, figyelemmel arra, hogy az élelmiszernek nem tulajdonítható betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonság, illetve nem kelthető e tulajdonságok meglétének benyomása.
85. A GVH nem azt vizsgálta a jelen esetben, hogy az egyes állítások valósak-e önmagukban, hanem azt, hogy azok az ágazati jogszabályok szerint alkalmazhatóak-e.
86. Valamely kereskedelmi kommunikáció fogyasztóknak szóló üzenete során figyelembe veendő az is, hogy az adott kereskedelmi kommunikációban foglaltak alapján a fogyasztó gondolati képzettársítás (asszociáció) útján milyen további tartalmat kapcsolhat a kereskedelmi kommunikáció egyes állításaihoz. Ennek megfelelően az eljáró versenytanács az Immunforte Basic és az Immunforte C+R népszerűsítését szolgáló kereskedelmi kommunikációk tartalmának megítélése során a fogyasztói gondolati képzettársítást is figyelembe vette.

87. A fentiek alapján a 16. pont alatt található 1. táblázatban megjelölt kommunikációs eszközök az alábbi állításokkal fogalmazzák meg (részben egymást erősítve, egymásra épülve részben önmagukban) gyógyhatást:

Honlapok:

- www.immunforte.hu; <http://fachet.eu/index.php/hu/>

- klinikailag igazolt, kiemelkedő immunrendszeri hatásuk miatt van hatóanyag, amelyet Japánban már regisztrált gyógyszerként alkalmaznak a tumor terápiában!

- egyes távol keleti gombák fogyasztása (Japán, Korea, Kína) csökkenti a daganatos és fertőző betegségek előfordulását és növeli az élettartamot.

- Állatkísérletekben in vivo körülmények közt igazolódott tumor ellenes hatása,

- A tumor markerek expressziójának csökkentése mellett gátolta az áttétek növekedését!

- Lehetséges hatása: tumorsejtek direkt megsemmisítése; fehérvérsejtszám növelése (nagyobb kemoterápia-tolerancia), metasztázisképzés gátlása.

- Több kutatás is bebizonyította daganat- és vírusölő hatását...

- Tumor elleni hatása állatkísérletben és laborkörülmények között vált világossá...

- Daganatos betegeken végzett klinikai kísérletek azt mutatták, a gomba abban segít, hogy a páciensek jobban tűrjék a kemoterápiát: a vizsgált betegek életminősége szignifikánsan javult!

- Lehetséges hatása: ... rákos sejtek sejthalálát okozza...

- Jelentős kálium- és foszfor-, valamint alacsony nátrium tartalma a keringési betegségek ellen teszi hasznossá.

- Lehetséges hatása: gátolja a trombózis kialakulását (...) Rákellenes hatásában legfontosabb hatóanyaga a lentinán nevű poliszacharid (glükán), mely egyike a leghatásosabb tumor-gátló vegyületeknek. A humán rákterápiában gyomor-, végbél-, tüdő-, valamint májdaganatok, fibroszarkómák és leukémia gyógyításában alkalmazták sikerrel.

- Barátom Prof. Goro Chiara teljesen tisztán előállította ezen gombák egyik legfontosabb hatóanyagát a B-D-(1-3)-(1-b) glukánt, amely Japánban hivatalos rák-ellenes gyógyszer jelenleg is.

- Az immunrendszer sejtes elemeinek erős aktiválása útján, azokon keresztül hatva éri el a daganat növekedésének és áttétel képződésének gátlását.

- Olyan hatóanyagokat válogattunk össze, amelyek tartalmazzák a B-D(1-3)-(1-6) glukánt és más hatóanyagokat is, pl. a rezveratrolt, amely fokozza a tumor-sejtek apoptózisát (genetikailag programozott sejthalál) és csökkenti a gyulladást.

Immunforte Basic:

- Az öt komponens egymást erősítve (szinergizmusban) fejt ki jótékony hatását...

- A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. Javíthatja az életminőséget.

- Fogyasztható: immunrendszert érintő betegségek esetén, egyéb immunrendszert blokkoló állapotokban

Immunforte C+R:

- A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. Javíthatja az életminőséget.

- Fogyasztható: immunrendszert érintő betegségek esetén, egyéb immunrendszert blokkoló állapotokban

- www.fachet.hu

- A poliszacharida úgy működik, mint egy karmester, aki irányítja a teljes zenekart. Beindítja, stimulálja és aktiválja az immunrendszert a daganatos sejtek ellen, meggátolva így a legtöbb daganat növekedését. Egyik fő hatása a fagociták (falósejtek), természetes ölósejtek (NK) és a CD4 illetve CD8 pozitív T-sejtek aktiválása, amelyek biológiai öngyógyító módszerrel segítenek a beteg állapotán pl. azzal is, hogy a kemoterápia vagy besugárzás által megölt daganatsejteket segítenek eltakarítani.

- a vizsgált poliszacharidát Japánban hivatalosan ajánlott gyógyszerként is bevezették és jelenleg is alkalmazzák. - Mivel az eddigi új kutatási eredményei főleg anyagi nehézségek miatt nem kerültek alkalmazásra, ezért Fachet Dr. egy munkatársával kidolgozott egy négyféle, speciális (a Japán hatóanyagoknak megfelelő) gombákból származó poliszacharidákból álló keveréket, amelyet kapszulázva - az OÉTI engedélyével - a betegek számára szabadon hozzáférhető módon forgalomba hoztak.

- A sok száz daganatos beteg, akik alkalmazták ezt az új immunterápiás módszert a hagyományos kezelések mellett, az esetek nagyobb részében jelentős javulásról számoltak be a professzornak, valamint nagy nyilvánosság előtt is (több televíziós műsorban). A betegek nemcsak a daganat növekedésének a gátlását, hanem a kemoterápiás, valamint a besugárzás mellékhatásainak a csökkenését is tapasztalták.

- Várható, hogy ez az új kezdeményezés további perspektívákat fog megnyitni a daganatos betegek új immunterápiás kezelésében.

- www.internetpatika.hu

Immunforte Basic

- Az öt komponens egymást erősítve (szinergizmusban) fejti ki jótékony hatását...

- Lehetséges hatásai: (...) A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. Javíthatja az életminőséget.

Immunforte C+R

- Lehetséges hatásai: - A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. Javíthatja az életminőséget.

- Az acerolának - antioxidáns, gyulladáscsökkentő, szíverősítő tulajdonsága mellett - számos egyéb jótékony hatása is ismert.

- www.oncoshop.hu

Immunforte Basic

- Az Immunforte Basic, gombák tisztított poliszacharida kivonatait tartalmazó étrend-kiegészítő készítmény - az öt komponens egymást erősítve (szinergizmusban) fejti ki jótékony hatását, miközben káros mellékhatásuk nincs. Az Immunforte kifejlesztője, prof. dr. Fachet József rákkutató, immunológus, az MTA Doktora bizonyította a világon elsőként a gomba-poliszacharidák immunmoduláns hatását. A rezveratrol és a poliszacharidák egymás hatását felerősíthetik. A készítmény javíthatja az életminőséget.

- Fogyasztható: immunrendszert érintő betegségek esetén, (...) egyéb immunrendszert blokkoló állapotokban (pl. traumát követően; műtétek kapcsán; dohányzás mellett; szív-érrendszeri és központi idegrendszeri zavarokban; stb.).

Immunforte C + R kapszula

- Az acerola C-vitamin által biztosítható a gyógyító gombák nagy molekulájú poliszaharidáinak a megfelelő fragmentálása (feldarabolása), s azok hatékony felszívódása. Ezért együttes fogyasztásuk az Immunforte Basic-kel minden esetben javasolt!

- Lehetséges hatásai: A kemoterápiás- és sugárkezelések egyes mellékhatásait mérsékelheti. Javíthatja az életminőséget.

- Az acerolának - antioxidáns, gyulladáscsökkentő, szíverősítő tulajdonsága mellett - számos egyéb jótékony hatása is ismert.

Szórólapok

- Eredményeiről számos nemzetközi folyóiratban és kongresszuson számoltak be és a vizsgált poliszacharidát Japánban hivatalosan ajánlott gyógyszerként is bevezették és jelenleg is alkalmazzák.

Nyomtatott sajtótermékek

- Heart and Style magazin, Fit Magic Magazin

- A szakirodalom "edzést követő immungyengeség"-nek nevezi azt a tünet együttest, amelyben megjelenhetnek többek közt felső légúti hurutos elváltozások, húgyúti fertőzések valamint emésztőrendszeri panaszok.

- Azonban az immunműködés tartós elégtelensége más téren is megmutatkozhat. A szervezetünkben szüntelenül zajló sejtkepződés során a szervezetben születő hibás sejtek kiszűrése és eltávolítása sem lesz tökéletes, ami hosszú távon akár daganatos szövetburjánzáshoz vezethet. Ennek a folyamatnak az ellensúlyozása, a stressz oldása, az étletterületek lehetőség szerinti kiegyensúlyozottságának megteremtése, az immunrendszer széles körű aktiválása kiemelt jelentőséggel bír! Ideális immunerősítő az volna, amely mellékhatások nélkül széles spektrumban, intenzíves fokozza az immunvédekezést és biológiai forrásból származik.

- A gyógyító gombák jótékony hatásai évszázadok óta ismertek. Prof. Dr. Facht József rákkutató, immunológus, az MTA Doktora elsőként bizonyította és írta le a gyógyító gombák immunrendszerre kifejtett hatását.

- a különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak. Annál is inkább, mert nem pusztítanak, hanem a szervezet saját védelmi erejét fokozzák.

- Kezelő-lapok

- A tartósan fennálló stressz, a nem kielégítő, egészségtelen táplálkozás, a helytelen életmód folyamatosan háttérbe szorítja, gyengíti az immunrendszert. Ezáltal a szervezet fogékonyabb lesz a fertőzésekre, s a szervezetben születő hibás sejtek kiszűrése és eltávolítása sem lesz tökéletes. Az életmód rendezése mellett feltétlenül tanácsos az immunrendszer támogatása.

- a közvélekedés immunerősítés alatt a vitaminok, multivitamin készítmények fokozott bevitelét érti. (...) Bizonyos esetekben azonban óvatosan kell bánni a vitaminpótlással (pl. daganatos betegségek, hiszen a vitaminok a daganatos sejteket is „táplálják”). Ideális immunerősítő az volna, amely minél szélesebb spektrumban aktiválja az immunrendszer sejtjeit és folyamatait, ezáltal minél intenzívebben fokozza az immunvédekezést, és biológiai forrásból származik, azaz természetes eredetű hatóanyag.

- A gyógyító gombák jótékony hatásai évszázadok óta ismertek. Prof. dr. Facht József rákkutató, immunológus, az MTA doktora elsőként bizonyította a gyógyító gombák immunrendszerre kifejtett hatását.

- Mindezek alapján a különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak. Annál is inkább, mert nem pusztítanak, hanem a szervezet saját védelmi erejét fokozzák.

- Rák Volt magazinok

- Szervezetünkben ugyanis folyamatos sejt-bontás és sejtépítés zajlik, melynek során kóros sejtek és sejtalkotók is képződhetnek. Az immunrendszer elégtelen működése esetén a hibás sejtek életben maradnak, s zabolátlan burjánzásuk felemésztheti a szervezetet.

- Két kulcsfontosságú megállapítást igazoltak a kutatások, melyeket figyelembe kell vennünk az immunrendszer erősítése kapcsán a fent leírt életviteli elemek mellett:

1. nem létezik egyetlen speciális hatóanyag, amely az immunrendszer minden sejt-típusát, hatóanyagát és reakcióját egyedül képes mozgósítani és aktiválni, amelyek pl. a daganatsejtek ellen hatásosak
2. nincs egyetlen immunreakció, amely egyedül minden típusú daganatot képes elpusztítani és az áttétképződést megállítani.

Ezekből következik, hogy az immunrendszer széleskörű aktivizálásához nem elég egyetlen hatóanyagot alkalmazni, hanem ahhoz célzottan választott összetevők kombinációja szükséges.

- A közelekedés immunerősítés alatt a vitaminok fokozott bevitelét érti. (...) Óvatosan kell azonban bánni a vitaminpótlással daganatos betegségek esetén, hiszen a vitaminok a daganatos sejteket is "táplálják".

- Ideális immunerősítő az volna, amely minél szélesebb spektrumban aktiválja az immunrendszer sejtjeit és folyamatait, ezáltal minél intenzívebben fokozza az immunvédekezést és biológiai forrásból származik, azaz természetes eredetű hatóanyag. Mivel egyetlen hatóanyag sem ötvözi önmagában ezeket a tulajdonságokat, hatóanyagokat, összetevők kombinációja lehet a megoldás.

- Mindezek alapján a különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak. Annál is inkább, mert nem pusztítanak, hanem a szervezet saját védelmi erejét fokozzák.

- A gyógygombák poliszaharidáit már széles körben alkalmazzák. Azonban a daganatos betegségek érintettségénél fogva világszerte talán az immunrendszer specifikus, széles körű aktiválása a legkiemelkedőbb felhasználási területe a gyógyító gombáknak.

- Megyünk az egészség felé magazinok

- Szervezetünkben ... kóros sejtek és sejtalkotók is képződhetnek. Az immunrendszer elégtelen működése esetén a hibás sejtek életben maradnak, s zabolátlan burjánzásuk felemésztheti a szervezetet.

- A gyógyító gombák jótékony hatásai évszázadok óta ismertek. Prof. Dr. Facht József rákkutató, immunológus, az MTA Doktora a világon elsőként bizonyította a gyógyító gombák immunrendszerre kifejtett hatását, ami többek közt a daganatos betegségek esetén is létfontosságú lehet.

- A gyógyító gomba megnevezés évszázadok tapasztalatai alapján született.

- Azon térségekben, ahol egyes gombák a napi táplálék részét képezik, ismeretes, hogy nem vagy csak alig fordulnak elő bizonyos (pl. daganatos) betegségek.

- Nemzetközi kutatócsoport igyekezett megfejteni a gombák titkát, kiemelten keresve a daganatos betegségek terén észlelt jótékony megfigyelések magyarázatát. A vizsgálódások elsősorban a gombák direkt daganatellenes hatására összpontosulnak, azonban az átütő siker egy magyar tudós nevéhez fűződött.

- Prof. Dr. Facht József volt az első kutató, aki bizonyította és leírta az egyes gombák immunrendszerre kifejtett jótékony hatását, s ezáltal indirekt befolyását többek közt a daganatos megbetegedésekre.

Értékelés

88. Az eljáró versenytanács az Immunforte C+R kapszulával kapcsolatos kommunikációkat az Immunforte Basic termékkel kapcsolatos kommunikációkkal együtt értékelte, mert a kereskedelmi kommunikációk összhatása az volt, hogy az az Immunforte C+R-t az Immunforte Basic-kel együtt kell szedni, abból a célból, hogy az Immunforte Basic összetevői felszívódjanak.

89. Az eljáró versenytanács szerint a www.immunforte.hu és <http://facht.eu/index.php/hu/> oldal összhatása az Immunforte Basic és az Immunforte C+R termékeknek betegség megelőzésére, gyógyítására vonatkozó tulajdonságot tulajdonított elsősorban a daganatos betegségekre nézve, de emellett gyulladáscsökkentő, allergiacsillapító, keringési betegségek elleni, trombózis megelőzésére, valamint gutaütés kezelésére vonatkozó kijelentések is megjelennek a kommunikációban. E tulajdonságok meglétének benyomását keltette az alábbi állításokkal:

- az étrend-kiegészítő termékekben klinikailag igazolt, kiemelkedő immunrendszeri hatásuk miatt van hatóanyag, amelyet Japánban már regisztrált gyógyszerként alkalmaznak a tumor terápiában;

- az egyes összetevők hatásai:

- a kísérletek és a visszajelzések szerint elősegíti a kemoterápiás és sugárkezelések mellékhatásainak mérséklését;

- a betegek életminőségét szignifikánsan javítja;

- kísérletek bizonyították a tumor ellenes hatást;

- humán rákterápiában gyomor-, végbél-, tüdő-, valamint májdaganatok, fibroszarkómák és leukémia gyógyításában alkalmazták sikerrel;

- csökkenti a tumor markerek expresszióját, gátolja az áttétek növekedését;

- a tumorsejteket közvetlenül megsemmisíti;

- a fehérvérsejtszám növelésével nagyobb kemoterápia-toleranciát eredményez;

- gátolja a metasztázisképzést;

- daganat- és vírusölő hatású;

- rákos sejtek sejthalálát okozza;

- fokozza a tumor-sejtek apoptózisát (genetikailag programozott sejthalál) és csökkenti a gyulladást;

- csillapítja a gyulladást és az allergiát;

- gutaütés esetén is használható;

- keringési betegségek ellen is hasznos;

- gátolja a trombózis kialakulását;

- a vizsgált étrend-kiegészítők fogyaszthatók immunrendszert érintő betegségek esetén, immunrendszert blokkoló állapotokban (műtétek kapcsán)

A jóhiszeműség és tisztesség alapelve szerint eljáró, daganatos betegségben szenvedők számára terméket kínáló vállalkozásnak fokozottan szem előtt kell tartania, hogy a fogyasztóknak nyújtott

kereskedelmi kommunikációi egyértelmű, világos, félre nem érthető tájékoztatást adnak az általuk forgalmazott készítménytől várható hatásról, a készítmény egyes tulajdonságairól, nem feledkezve meg arról, hogy a súlyos betegségben szenvedők fokozottan kiszolgáltatottak a betegségekre megoldást kínáló kereskedelmi kommunikációkkal szemben, az azokban foglaltakat – pontos tájékoztatás hiányában - gyakorta oly módon értelmezve, hogy az megerősítse a gyógyulásba vetett reményüket.

A jelen esetben a kereskedelmi kommunikációk ezen elvárásoknak nem tettek eleget, összehatásukban olyan benyomást keltenek, hogy az Immunforte Basic és az Immunforte C+R termékek hatása túllép az étrend-kiegészítő termékeknek jogszerűen tulajdonítható hatásokon, lehetővé téve, hogy a fogyasztók az Immunforte Basic és az Immunforte C+R termékeknek betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak. A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott fogyasztói kör sajátosságaira tekintettel ezen az üzeneten az sem változtatott, hogy azt tartalmazta, hogy az Immunforte Basic és az Immunforte C+R termékek rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, javulhat a beteg életminősége. Ebben a környezetben ezen állítás is a gyógyhatás üzenetét közvetíti, függetlenül attól, hogy az nem közvetlenül az alapbetegségre, hanem az egyébként önálló kórképként is kódolható egyéb betegségekre, tünetekre irányul.

Ebben a körben hivatkozik az eljáró versenytanács pl. a betegségek nemzetközi osztályozására szolgáló ún. BNO kódrendszerre²², amelyben a daganatok mellett egyes tünetek és hiányállapotok is önálló kódot kaptak, így azok nem tekinthetők az emberi szervezet normál állapotának.

Megjegyzendő, hogy a szövegkörnyezetben található szavak alkalmazása révén szintén történhet utalás gyógyhatásra, így például a gyógyítás kifejezés használatával, továbbá a terápia szó használata maga is gyógyhatás meglétére utal, a jelentése ugyanis gyógykezelés, gyógymód, de más kifejezések is ilyen üzenetet közvetítenek (kezelés, kezelt terület, tünetmentes, gyógyulási idő, kúraszerű alkalmazás, gyógyulás, gyógyító tapasztalat stb.) (147/2008. VJ).

90. A www.fachet.hu honlapra is igaz a megállapítás, amely szerint betegségek megelőzésére, gyógyítására vonatkozó állításokat tesz a vizsgálat tárgyát képező termékekkel kapcsolatban. A kutatási eredmények bemutatása, egy poliszaharida Japánban gyógyszerként való bevezetésének állítása, továbbá a gyógyszerre minősítés négy fázisából a III-as és IV-es fázis teljesítésének hangsúlyozottan a pénzhiány miatt történő megghiúsulása összességében a „daganatellenes immunterápia” gyógyító hatásának alátámasztását szolgálja, a fogyasztók bizalmát erősíti az eljárásban.

A honlapon az Immunforte Basic termék gyógyító hatására vonatkozó kijelentésnek értékeli az eljáró versenytanácsa kijelentést, miszerint „Fachet Dr. egy munkatársával kidolgozott egy négyféle, speciális (a Japán hatóanyagoknak megfelelő) gombákból származó poliszacharidákból álló keveréket, amelyet kapszulázva - az OÉTI engedélyével - a betegek számára szabadon hozzáférhető módon forgalomba hoztak.” A „sok száz daganatos beteg” beszámolójára való hivatkozás, melyek „nagyobb részében jelentős javulásról számoltak be” a fogyasztók felé azt az üzenetet közvetíti, hogy a termék fogyasztói tapasztalatokra alapozott módon valóban elősegíti a gyógyulást a hagyományos kezelésekkel párhuzamosan alkalmazva, továbbá az étrend-kiegészítő alkalmas a „besugárzás mellékhatásainak” csökkentésére.

91. A www.internetpatika.hu és a www.oncoshop.hu webshopokon az Immunforte Basic termékről szóló leírások erősítik a feltételezést, miszerint az egyes összetevők hatásai kumulálnak és erősítik egymást, továbbá gyógyhatás-állításaként értékelhető a www.internetpatika.hu oldalon a kemoterápiás- és sugárkezelések mellékhatásainak mérséklésére, illetve mindkét oldalon az

²² A BNO kódrendszer a Betegségek Nemzetközi Osztályozására szolgál az egészségügyben, kialakításának az volt a célja, hogy bármelyik országban megbetegedett, illetve sérülést szerzett személy diagnózisát egységes kódrendszer alapján lehessen besorolni. A kódrendszer angol rövidítése: ICD (The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems).

életminőség javítására vonatkozó kijelentések. Emellett a www.oncoshop.hu kitér az „immunrendszert érintő betegségek”, és „egyéb immunrendszert blokkoló állapotokban” való alkalmazhatóságra is.

A fenti két webshophoz kapcsolódó tájékoztatásban az Immunforte C+R kapszulával összefüggésben szintén megjelenik a kemoterápiás- és sugárkezelések mellékhatásainak mérséklése és az életminőség javítása, továbbá utalás arra, hogy a terméket az Immunforte Basic-kel együtt kell szedni, abból a célból, hogy az Immunforte Basic összetevői felszívódjanak.

Az eljáró versenytanács az Immunforte C+R kapszula „acerola” nevű összetevőjével kapcsolatban gyógyhatás-állításként értékeli azt, hogy a szöveg annak gyulladáscsökkentő hatást tulajdonít, mely kijelentés egyezően megjelenik mindkét webshop honlapján.

Szórólapok

92. A **Szórólap I.** és **Szórólap II.** összhatásában szintén azt az üzenetet hordozza, hogy a „gyógyító gombák” gyógyhatást fejtenek ki az immunrendszer erősítésén keresztül. Ezt a kijelentést ismét erősíti a kommunikációs anyag azon állítása, mely szerint bizonyos poliszacharidát „Japánban hivatalosan ajánlott gyógyszerként is bevezették és jelenleg is alkalmazzák”.

Nyomtatott sajtótermékek:

93. A **Heart and Style magazin**, valamint a **Fit Magic magazin** vizsgált számaiban az immungyengeség esetleges velejárójaként említett „légúti hurutos elváltozások, húgyúti fertőzések valamint emésztőrendszeri panaszok”, továbbá „daganatos sejtburjánzás (...)” megelőzésére ismertetésre kerül prof. dr. Facht Józsefnek a „gyógygombák” immunrendszer-erősítéssel kapcsolatos kutatása, és kimondásra kerül, hogy „különböző gombapoliszacharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak”, azaz „ideális immunerősítő”, és „mellékhatások nélkül széles spektrumban, intenzíven fokozza az immunvédekezést és biológiai forrásból származik”.

Az eljáró versenytanács szerint az ismertetett kommunikációk azt az üzenetet közvetítik a fogyasztók felé, hogy a gombapoliszacharidák keverékével elkerülhetők az immungyengeséggel kapcsolatos fent említett betegségek (légúti hurutos elváltozások, húgyúti fertőzések valamint emésztőrendszeri panaszok”, továbbá „daganatos sejtburjánzás) ezért azok betegség megelőzésére, illetve gyógyítására utaló kijelentéseknek minősülnek.

A **Kezelő-lapok** (Csolnoky Kezelő-Lap, Újvárosi Kezelő-Lap, Szegedi Kezelő-Lap) vizsgált időszakban megjelent számai szintén tartalmazzák gyógyhatás-állításokat, amikor kijelentik, hogy a legyengült immunrendszer támogatása szükséges a fertőzések megelőzéséhez, valamint a hibás sejtek kiszűréséhez, mely támogatás a különböző gombapoliszacharidákkal elérhető. A betegség gyógyítására irányulnak összhatásukban a kijelentések, hogy „(b)izonyos esetekben azonban óvatosan kell bánni a vitaminpótlással (pl. daganatos betegségek, hiszen a vitaminok a daganatos sejteket is "táplálják")”, valamint hogy „(i)deális immunerősítő az volna, amely minél szélesebb spektrumban aktiválja az immunrendszer sejtjeit és folyamatait”. Ezen idézett kijelentések arra utalnak, hogy bár vitaminokkal is erősíthető az immunrendszer, daganatos betegségek esetén nem használhatók, ellentétben a „gyógyító gombák” poliszacharidáival.

94. A **Rák Volt magazin** vizsgálatban érintett számai szintén tartalmazzák gyógyhatás-állításokat. A 2013. 02. számban a **Heart and Style**, **Fit Magic** és a **Kezelő-Lapokhoz** hasonlóan megjelenik az immunrendszer „kóros sejtek és sejtalkotók” elpusztításában való szerepe. A kommunikáció kimondja, hogy a daganatok elpusztításához az immunrendszer erősítése a megoldás, hiszen az „immunrendszer elégtelen működése esetén a hibás sejtek életben maradnak, s zabolátlan burjánzásuk felemésztheti a szervezetet.” Az immunrendszer erősítéséhez - mivel „nem létezik egyetlen speciális hatóanyag”, és „nincs egyetlen immunreakció”-, ezáltal a gyógyulás – daganatok elpusztítása, áttétképződés megállítása - eléréséhez olyan „célzottan választott összetevők kombinációja szükséges”, amely „minél szélesebb spektrumban aktiválja az

immunrendszer sejtjeit és folyamatait, ezáltal minél intenzívebben fokozza az immunvédekezést és biológiai forrásból származik, azaz természetes eredetű hatóanyag”. Azzal, hogy a kommunikáció az állításait összefoglalóan kimondja, hogy „a különböző gombapoliszacharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak”, továbbá megjelenik a vizsgálat alá vont vállalkozás honlapjának címe, alkalmassá válik arra, hogy a fogyasztóban azt a képzetet keltse, hogy a Dr. Facht Kft. által forgalmazott étrend-kiegészítők alkalmasak a daganatos betegségek gyógyítására.

A gombapoliszacharidák immunerősítő hatását, és daganatos betegségek esetén való használhatóságát – a Kezelő-Lapokban alkalmazott megoldáshoz hasonlóan - erősíti azzal a kijelentéssel, hogy „a vitaminok a daganatos sejteket is „táplálják””. E kijelentés alkalmas arra, hogy a fogyasztó olyan következtetést vonjon le belőle, mely szerint a gombapoliszacharidák alkalmazhatók az immunrendszer erősítésére daganatos betegségek esetén is, és mivel az immunrendszer erősítése által a daganatos sejtek elpusztíthatók, a gombapoliszacharidák alkalmasak a daganatos betegségek gyógyítására szemben a hagyományos vitaminok szedésével, melyek akár károsak is lehetnek.

A **Rák Volt magazin** 2014. 02. számában összességében különböző betegségek – „fertőzések” - gyógyítására utaló kijelentés jelenik meg azzal, hogy az immunrendszer erősítését tünteti fel ezek megelőzéséhez, gyógyításához szükséges feltételként, melyre megoldást is kínál. A kereskedelmi kommunikáció kimondja, hogy „a gyógygombák poliszacharidáit már széles körben alkalmazzák”, majd kiemeli, hogy a gombapoliszacharidák „legkiemelkedőbb felhasználási területe” a daganatos betegségek. Logikai láncolatot képez e kereskedelmi kommunikációban is, hogy a gyenge immunrendszer a különböző betegségekre való hajlamosságot növeli, az immunrendszer erősítése szükséges a betegségek megelőzéséhez, kezeléséhez, az immunrendszer erősítése pedig a gombapoliszacharidákkal érhető el. E logikai összefüggések alkalmasak arra, hogy a fogyasztóban végső soron az a kép alakuljon ki, hogy a Dr. Facht Kft. – melynek internetes elérhetősége ismét feltüntetésre került – termékei alkalmasak betegségek, köztük a daganatos megbetegedések megelőzésére, gyógyítására.

95. A vizsgált kommunikációs eszközök közül utolsóként a **Megyünk az egészség felé magazin** vizsgált számairól is megállapítható, hogy betegségek megelőzésére, gyógyítására vonatkozó kijelentéseket tartalmaznak. A magazin 2013. 01.- 02. száma szó szerint tartalmazza a **Rák Volt magazin** 2013. 02. számában megjelent leírást arról, hogy miként maradnak életben a „folyamatos sejt-bontás és sejtépítés” során keletkezett hibás sejtek „az immunrendszer elégtelen működése” esetén, és hogy „zabolátlan burjánzásuk felemésztheti a szervezetet”, azaz halálhoz vezethet. Gyógyhatás-állításként értékeli az eljáró versenytanács az eljárás alá vont azon állítását, hogy a gyógyító gombák immunrendszerre kifejtett hatása „többek közt a daganatos betegségek esetén is létfontosságú lehet”, mivel ez a kijelentés akként értelmezhető a fogyasztók számára, hogy a gombák megmenthetik a daganatos beteg életét, azaz helyreállítják az egészségét, meggyógyítják.

A magazin 2014. nyári számában betegségek megelőzésére, gyógyítására irányuló állításként értékelhető a kijelentés, miszerint „(a)zon térségekben, ahol egyes gombák a napi táplálék részét képezik, ismeretes, hogy nem vagy csak alig fordulnak elő bizonyos (pl. daganatos) betegségek”. „A gombák daganatellenes hatását a daganatos betegségek terén észlelt jótékony hatásai miatt nemzetközi kutatócsoport kereste, de „Prof. Dr. Facht József volt az első kutató, aki bizonyította és leírta az egyes gombák immunrendszerre kifejtett jótékony hatását, s ezáltal indirekt befolyását többek közt a daganatos megbetegedésekre” kijelentés a fogyasztókban azt a képzetet kelthette, hogy a gombák gyógyító hatással bírnak. Az eljáró versenytanács szerint bár az eljárás alá vont „indirekt” befolyást említ, a fogyasztók számára lényegtelen a hatás direkt vagy indirekt jellege. A daganatos betegségek gyógyításának képzete magukhoz a gombákhoz kapcsolódik, amik az eljárás alá vont termékét is alkotják. Nem kerülnek megnevezésre a gombák, illetve az eljárás alá vont termékei, azonban egy kereskedelmi kommunikáció célja nyilvánvalóan a saját termékek

reklámozása, a fogyasztók ösztönzése annak megvételére. A vizsgált kommunikáció hatása az, hogy a fogyasztó a prof. nevének és az eljárás alá vont honlapjának feltüntetése révén gyógyhatást tulajdonít a gombakivonatokat tartalmazó Immunforte termékeknek.

96. A fogyasztók által észlelt üzenet vonatkozásában irreleváns az, hogy egy tulajdonságot magának a terméknek vagy a termék összetevőinek tulajdonítanak, hiszen a fogyasztó azt reméli, hogy a kívánt hatást (a rákos sejtek számának csökkenését, gyulladáscsökkentést, allergiacsökkentést, keringési betegségek kezelését, tromبózis megelőzését, gutaütés kezelését) a termék elfogyasztása révén eléri. Továbbá a reklámüzenetben bízva alappal várhatja el a fogyasztó azt, hogy amire a termék összetevői képesek, arra képes maga a termék is (azaz az összetevők egymás hatását nem oltják ki)²³. Ezt a feltételezést erősíti az egyes elektronikus médiumokon - www.immunforte.hu, <http://fachet.eu/index.php/hu/>, www.internetpatika.hu, www.oncoshop.hu - megjelenő kijelentés, miszerint „(a)z öt komponens egymást erősítve (szinergizmusban) fejt ki jótékony hatását”, valamint egyes nyomtatott sajtótermékek – Heart and Style magazin, Fit Magic magazin, a Kezelő-lapok, Rák Volt magazin - által tartalmazott állítás, amely szerint a „különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása megfelelne az "ideális" elvárásoknak” a daganatos betegségek megelőzéséhez szükséges immunrendszer-erősítésre nézve, továbbá a Megyünk az egészség felé magazinok „különböző gombapoliszaharidák együttes alkalmazása például ideális megoldást kínál” és „az immunrendszer működésének széleskörű serkentése többféle gomba hatóanyagainak együttes fogyasztásával biztosítható leginkább” kijelentései.
97. Ezekben a kereskedelmi kommunikációban a kutatási eredmények megjelenítése összhatásában alkalmas arra, hogy az abban foglalt eredményeket a fogyasztó az Immunforte Basic és az Immunforte C+R termékekkel kapcsolatba hozza, a kutatási eredményeket a termékkel kapcsolatos megállapításként értékelje.
98. A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált, a Dr. Fachet Kft. által forgalmazott az Immunforte Basic és az Immunforte C+R népszerűsítésére felhasznált reklámhordozók laikus fogyasztóknak szóltak, akik a televízióban, rádióban, bannereken, kültéri plakátokon, szórólapokon, stb. keresztül szerezhettek tudomást az Immunforte Basic és az Immunforte C+R termékekről. Utal rá az eljáró versenytanács, hogy ismeretei szerint az orvosi kutatások eredményeit elsődlegesen a szakmai folyóiratokban, a szakma számára publikálják a szerzők, nem pedig honlapokon, szórólapokon stb. Az ilyen típusú közlemények, hirdetések nyilvánvalóan a fogyasztóknak szólnak.
99. E körben a tudományos cikkekre történő hivatkozás, továbbá prof. dr. Fachet József kutatási területének és MTA tagságának hangsúlyozása („rákkutató, immunológus, az MTA doktora”) a fogyasztók számára azt az üzenetet erősíthette a címzettekben, hogy alappal hihetnek a közölt információkban, azokban nem kell kételkedniük.
100. Az eljáró versenytanács fontosnak tartja megjegyezni az immunrendszerre, immunrendszer erősítésére tett állítások jogalkalmazói megítélésének kereteivel kapcsolatban, hogy alapesetben azok egészségre ható állításoknak tekintendők. E gyakorlatán a versenytanács nem kíván változtatni. Annak, hogy jelen esetben nem kerültek elkülönítve egészségre ható állításként külön értékelésre – pusztán csak a gyógyhatás állítások összhatásának erősítéseként – az az oka, hogy a versenytanács a reklámok összhatásából indult ki, mivel az eljárás alá vont az immunrendszer-erősítésre vonatkozó kijelentéseit betegségek megelőzésével, gyógyításával kapcsolatban használta, tehát az étrend-kiegészítő termékeinek az immunrendszer erősítésén keresztül végső soron betegségek megelőzésére, gyógyítására vonatkozó hatásokat tulajdonított, az állítások szövegkörnyezete a fogyasztóban betegségek megelőzésével, gyógyításával kapcsolatos üzenetet közvetített.

²³ Lásd Versenytanács elvi jelentőségű döntéseinek I.M.17.1 pontja, Vj/156/2007., Vj/19/2008., Vj/75/2010., Vj/26/2012.

Az eljárás alá vont felelőssége

101. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
102. Az adott esetben tehát az eljárás alá vont vállalkozás felelőssége megállapítható, hiszen a termék értékesítése révén az eljárás alá vont bevételre tesz szert.

A kötelezettségvállalás elutasítása

103. A Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 3/2012. számú közleménye a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról (a továbbiakban: Közlemény) 4. pontjában rögzíti, hogy a törvény a GVH-nak széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása (elfogadása vagy elvetése) tárgyában.
104. A jelen ügyben az eljáró versenytanács elsődlegesen azt állapítja meg, hogy a vállalás – kedvező tartalma ellenére – nem alkalmas arra, hogy egy hosszú időn keresztül fennálló jogsértést orvosoljon.
105. A jelen ügyben az eljáró versenytanács nem fogadta el a vállalást. A nyilatkozat elfogadása ellen szól a Közlemény értelmében, hogy
 - az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat megítélése kapcsán már a kereskedelmi gyakorlat tanúsítását megelőzően egyértelmű iránymutatást adtak a jogszabályi rendelkezések, az eljárás alá vont számára ismert lehetett a vonatkozó, gyógyhatás és egészségreható állításokkal kapcsolatos állandó joggyakorlat, amelyben kifejezetten „gyógygombák” egészséghatására vonatkozó kommunikáció megítélésére is volt példa,
 - a kereskedelmi gyakorlat bizalmi termékkel kapcsolatos és jelentős súlyúnak minősül, jelentős számú fogyasztót ért el (Közlemény 36. pontjának d) alpontja),
 - a vizsgált kereskedelmi gyakorlat elsősorban az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztói kör (egészségügyi problémákkal küzdő fogyasztók) irányában valósult meg (Közlemény 36. pontjának c) alpontja). A vizsgált kereskedelmi gyakorlat célcsoportja még az eljárás alá vont szerint is különösen sérülékeny, gyógyíthatatlan betegek köre.

Összefoglalás

106. Figyelemmel a fentiekre, az eljáró versenytanács a Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján meg állapította, hogy a Dr. Fachet Egészségügyi és Szolgáltató Kft. 2013. január 1. és 2014. augusztus 31. között jogellenes tevékenységet valósított meg azáltal, hogy az Immunforte Basic és az Immunforte C+R megnevezésű étrend-kiegészítő termékeket a saját honlapján és egyéb honlapokon megjelenő online hirdetésekben, nyomtatott sajtótermékekben és szórólapokon olyan gyógyhatásra utaló állítással népszerűsítette, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, ezáltal pedig megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdésében foglalt tilalmat.
107. Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően a a Tpv. 76. §-ának (1) bekezdésének k) pontja, illetve 78. §-a alapján bírságot szabott ki az eljárás alá vont vállalkozásra.

108. Az eljáró versenytanács a bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményben foglaltaknak megfelelően határozta meg.
109. A bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal érintett termékek vizsgált időszakra vonatkozó árbevételi adataiból indult ki. Ennek indoka az, hogy a bírság alapösszegének meghatározása során az eljáró versenytanács álláspontja szerint a reklámköltség két szempontból sem ad megfelelő viszonyítási alapot. Egyrészt a vizsgált kommunikációs gyakorlat főként online hirdetésekön keresztül valósult meg, amely reklámhordozók költsége elhanyagolható mértékű a hasonló hatás kifejtésére alkalmas más reklámeszközök költségéhez viszonyítva; másrészt a reklámköltségen belül az eljáró versenytanács nem tudta pontosan elkülöníteni az eljárás alá vont által megváltoztatott tájékoztatási gyakorlatra eső kiadásokat.
110. Tekintettel arra, hogy a jogsértő magatartást az eljárás alá vont 2013. január 1. és 2014. augusztus 31 közötti időszakban tanúsította, és a dr. Facht Kft.-nek csak a vizsgált termékekből származott árbevétele, ezért a releváns árbevétel a 2013. évi teljes nettó árbevétel és a 2014. I-VIII. havi nettó árbevétel²⁴ összege, azaz 28.273.032 Ft. (Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a 2014. I-VIII. havi nettó árbevétel közel azonos a 2014. évi nettó árbevétel 2/3-ával.) Az 1 év 8 hónapos időszakban elért nettó árbevétel 5%-a 1.413.651 Ft – kerekítve 1.410.000 Ft – képezi a bírság alapját.
111. Az eljáró versenytanács kiemelt súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy
- a jogsértő gyakorlat annak kiterjedtsége miatt a fogyasztók széles körét érte el,
 - a termékek bizalmi jellegűek,
 - a jogsértő magatartással megcélzott fogyasztói kör részben - az egészségügyi problémákkal küzdő, és ebből adódóan a hasonló magatartásokra érzékeny, döntési folyamatokban sérülékenyebb fogyasztók - fokozottan kiszolgáltatott,
 - az eljárás alá vont a jogsértő kommunikációt huzamosabb időszakon - több, mint egy éven - át folytatta,
 - a teljes vizsgált időszakban fennállott az a jogellenes helyzet, hogy meg nem engedett gyógyhatás-állításokat és betegségmegelőző állításokat tett közzé,
 - az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének, mivel az a jogsértés, hogy egy élelmiszert gyógyhatással – mintegy gyógyszerként – reklámoz egy vállalkozás, önmagában is kiemelkedő jelentőséggel bír,
 - az eljárás alá vont vállalkozás az adott – az emberi egészség védelme miatt fokozott felelősséget kívánó – ágazat szabályai körében alkalmazott jogsértő kommunikációs gyakorlatot,
 - a jogszabályba ütköző állítások meggyőző erejét olyan további közlések fokozzák, amelyek alkalmasak részben Prof. Dr. Facht József személye (pl. akadémiai doktor) iránti bizalom növelésére, továbbá hosszú idő óta végzett tudományos tevékenységének, nemzetközi elismertségének (pl. nemzetközi kutatócsoport tagja, konferenciákon tart előadást, cikkeket publikál) tudatosítása által, részben a vizsgált termékek összetevőinek ismertségére, széleskörű használatára utalás révén a termék iránti bizalom fokozására. Egyes közlésekben a saját termék összetevőire vonatkozó pozitív állítások összekapcsolódnak az immunerősítés alternatív megoldásának, nevezetesen vitaminok szedésének veszélyeire utaló kijelentésekkel, amelyek szintén a saját termék fontosságát hangsúlyozzák.

²⁴ A dr. Facht Kft. 2014. szeptember 8-án kelt, Vj/68-2/2014. számú beadványának 5. pontja szerint „az eddigi 2014-es árbevételünk 11.634.394,- Ft.”

112. Az eljárás alá vont magatartásának megítélése során az eljáró versenytanács közepes enyhítő körülményként vette figyelembe az alábbiakat:
- az eljárás alá vont vállalkozás saját honlapjain - www.immunforte.hu, <http://fachet.eu/index.php/hu/> - mind a termékek, mind azok alkotóelemeinek kereskedelmi kommunikációjának részét képezi az alábbi tájékoztatás:
„Figyelem! A felsorolt lehetséges hatások részben humán- (ember), részben állat-, részben laborkísérletek (in vitro, in vivo) eredményei! A humán vizsgálatok nem a bizonyítékokon alapuló orvoslás kutatási előírásai szerint vizsgálták az összefüggéseket, így azok nem tekinthetők egyértelműen igazoltnak. Ld. Tudomány menüpont!”
 - az eljárás alá vont 2014 szeptemberétől kezdődően szünetelteti a kommunikációs tevékenységének bizonyos elemeit - nem alkalmaz, pl. bannert -, és kizárólag ott jelentek meg tájékoztatások, ahol a megjelenési felületet már a versenyfelügyeleti eljárás megindítása előtt lekötötte, de az itt megjelenő kommunikációkat is megváltoztatta (bár immunvédelmi hatás a HEART and STYLE magazin 2015. évi 1. számában megjelent reklámban is szerepel),
 - az eljárás alá vont együttműködési szándékát igazolandó kötelezettségvállaló nyilatkozatot tett, amely körülményt az eljáró versenytanács annak ellenére enyhítő körülményként értékelt, hogy azt nem fogadta el.
113. Az eljáró versenytanács nem vette enyhítő körülményként figyelembe az eljárás alá vont azon állítását, miszerint a termékekre vonatkozó közléseiben feltételes módon szerepelnek a kifogásolt állítások. Tény, hogy néhány kommunikációs eszköz a „lehetséges hatása” fordulattal vezeti fel a gyógyhatás állításokat, de azok a mondatban már kijelentő módon szerepelnek és így a fogyasztó azokat nem lehetőségként, hanem ígéretként értelmezi, különösen, hogy a kommunikációk további kijelentésekkel is találkozhatnak ugyanezekben a kommunikációkban.
114. A súlyosító körülményeknek az enyhítő körülményeket meghaladó jelentőségére tekintettel az eljáró versenytanács a kiinduló mértéknél jelentősen magasabb összegű bírság megállapítását látta indokoltnak, az enyhítő körülmények léteire tekintettel azonban az eljáró versenytanács nem tartotta volna arányosnak a maximális mértékű, vagy ahhoz közelítő bírság kiszabását. (Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a reklámköltségek mértékén alapuló számítás eredményeként is nagy valószínűséggel hasonló mértékű bírság kerülhetett volna megállapításra.)
115. Végezetül az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból is, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, illetve, hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot.
116. Az eljáró versenytanács nem alkalmazott eltiltást, mivel a tárgyaláson az eljárás alá vont meggyőzően igazolta azt, hogy megváltoztatta kommunikációját. Felhívja azonban az eljáró versenytanács az eljárás alá vont figyelmét, hogy jelen eljárásban nem vizsgálta a 2014 szeptemberétől alkalmazott kommunikáció jogszerűségét. Enyhítő körülményként a változtatás tényét és az ebből következő együttműködési szándékot vette figyelembe. Az enyhítő körülményként való értékelésből nem lehet automatikus következtetést levonni a módosított tartalmú kommunikáció jogszerű voltára.

VIII.

Egyéb kérdések

117. A Tpvt. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpvt. eltérő rendelkezése hiányában - a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni a törvényben meghatározott kivételekkel.
118. A Tpvt. 44. §-a alapján a Ket. versenyfelügyeleti eljárásra is irányadó 74. §-ának (1) bekezdése szerint, ha a kötelezés jellege megengedi, a hatóság részletekben történő teljesítést is megállapíthat. A Ket. 74. §-ának (2)-(5) bekezdései fizetési kedvezmény kérelmezésével és engedélyezésével kapcsolatos rendelkezéseinek alkalmazását ugyanakkor a Tpvt. 44. §-a a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében kizárja. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács felhívja az eljárás alá vontak figyelmét arra, hogy a határozat meghozatalát követően nincs jogszabályi lehetősége fizetési kedvezmény alkalmazására.

Budapest, 2015. március 26.

dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácsstag

dr. Köhalmi Attila s.k.
versenytanácsstag

1. számú melléklet

A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált ismert kommunikációs eszközök költségei, megjelenési mennyiségei

Kommunikációs eszköz megnevezése	Kommunikáció költsége (nettó):	Megjelenés mennyisége:
elektronikus médium www.immunforte.hu http://fachet.eu/index.php/hu/ www.fachet.hu	7490 Ft	
Vásárlás helyi reklámanyagok Szórólap I.	43 193 Ft	1000 db
Vásárlás helyi reklámanyagok Szórólap II.	130 360 Ft	1000 db
nyomtatott sajtótermék Heart and Style magazin	120 000 Ft	65.000 db
	120 000 Ft	65.000 db
	120 000 Ft	65.000 db
nyomtatott sajtótermék Fitt Magic magazin	120 000 Ft	65.000 db
	120 000 Ft	65.000 db
	120 000 Ft	65.000 db
nyomtatott sajtótermék Kezelő-Lap	49 600 Ft	10.000 db
	49 600 Ft	10.000 db
	152 000 Ft	150.000 db
nyomtatott sajtótermék Rák Volt magazin	60 000 Ft	nincs adat
	100 000 Ft	100.000 db
nyomtatott sajtótermék Megyünk az egészség felé magazin	60 000 Ft	10.000 db
	30 000 Ft	10.000db
Összesen:	1 402 243 Ft	